

Nr 435.

Av herr **Bäcklund**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 378, angående anslag till nordiska museet för beredande av dyrtidstillägg och dyrtidshjälp för år 1919 åt museets personal.

I proposition nr 378 föreslår Kungl. Maj:t, att riksdagen på tilläggsstat för år 1919 måtte anvisa ett förslagsanslag, högst 92,000 kronor, att utgå till nordiska museets nämnd för beredande av dyrtidstillägg och dyrtidshjälp för år 1919 åt museets personal.

Då, enligt min mening, icke vederbörlig hänsyn tagits till den skrivelse från museets nämnd, som finnes intagen å sid. 5 i propositionen, så har jag ansett mig böra begära anslaget höjande.

För enahanda ändamål har riksdagen förut beviljat anslag åt nordiska museet. Därvid har fogats den bestämmelsen, att krigtidstilläggs och krigtidshjälp utbetalande till museets personal skulle ske med den procentsats och för övrigt med iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som fastställts att gälla för utbetalande av krigtidstillägg och krigtidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst.

Nämnda anslag har icke varit av den natur, att de kunnat bereda samtlig personal, anställd i nordiska museets tjänst, dessa förmåner, utan endast åt nordiska museets och livrustkammarens tjänstemän samt åt vaktmästare och arbetspersonal vid museiavdelningen å Lejonslätten och vid livrustkammaren, under det att vakt- och arbetspersonalen vid nordiska museets friluftsavdelning å Skansen icke kommit i åtnjutande härav.

Detta förhållande synes mig vara sådant, att årets riksdag bör utöka anslaget, så att även Skansens personal kan komma i åtnjutande av dessa förmåner.

Då nordiska museets utgifter under år 1918 med 88,822 kronor 79 öre överstiga inkomsterna, så bör den av mig här nedan begärda utökningen av anslaget vara synnerligen behjärtansvärd.

De skäl departementschefen angivit, varför han icke dristat sig att låta förslaget omfatta jämväl Skansens personal, synas mig icke vara så övertygande, att icke en ändring bör komma till stånd.

Ett särskiljande av nordiska museets olika avdelningar kan icke med fog göras, då det gäller att anvisa anslag från statens sida, för beredande av behövt dyrtidstillägg åt museets personal. Anses det riktigt, att staten bidrager med anslag åt nordiska museet, då bör icke någon åtskillnad göras för dess olika avdelningar.

Till stöd för denna uppfattning kan följande utdrag ur boken »*Nordiska Museet Skansen 25 år*» av Gustav Uppmark tjäna:

»— — — under framhållande av att de olika 'avdelningarna' inom Skansen aldrig i Hazeliis tanke höllos strängt i sär. I stället betraktades såväl Nordiska museets samlingar som Skansens avdelningar såsom en enda odelbar enhet i följd med varandra, såsom kompletterande varandra. Såsom jag inledningsvis framhöll, präglas Artur Hazeliis gärning och icke minst friluftsmuseet å Skansen, sådant han utvecklade det, av en obruten följdriktighet och ett organiskt sammanhang mellan dess många skiftande avdelningar och anläggningar — — —.

Skansen, friluftsmuseet, strävar efter att inom sina gränser giva rum för allt det, som särtecknar vårt vidsträckta fädernesland, att skänka en koncentrerad bild av hela den svenska materiella kulturen och naturen. Dess ideella gränser sammanfalla med vårt lands.

Artur Hazeliis Nordiska museum, omfattande samlingarna i museibyggnaden och inom Skansens olika avdelningar, bär alltigenom prägel av den helgjutenhet, som är utmärkande för hans livsgärning. Att skilja dessa samlingar åt, därför att de lokalt förvaras på skilda håll, vore att slå sönder en med oändlig möda och målmedvetenhet sammanfogad helhet, ett sannskyldigt helgerån, som ingen som känner ansvaret som vårdare av arvet efter Artur Hazelius någonsin lär kunna påyrka.»

Härav följer både klart och tydligt, vilken uppfattning de ledande inom museet haft, och då synes det icke vara något, som kan tala för, att statsmakterna genom sina beslut försöka att särskilja det, som otvelaktigt är och bör vara sammanfört för komplettering av vart annat.

Enligt å vederbörande departement lämnade upplysningar skulle det ytterligare behövas 103,700 kronor, utöver de av Kungl. Maj:t föreslagna, om samtliga i museets tjänst anställda befattningshavare skulle komma i åtnjutande av dyrtidstillägg och dyrtidshjälp för år 1919.

Detta under förutsättning, att Kungl. Maj:ts förslag till dyrtidstillägg och dyrtidshjälp vinner riksdagens bifall och göres tillämpligt på samtliga i museet anställda.

Då museets ekonomi icke tillåtit annat, så har dess personal å Skansen tillerkänts avsevärt mindre dyrtidstillägg än den övriga personalen.

Därest riksdagen skulle anse den av mig nämnda summan, 103,700 kronor, alltför stor, så har jag genom museets ekonomichef inhämtat, att en lösning av frågan kan ske på sådant sätt, att anslaget utökas med 67,695 kronor, vilket för 1919 utbetalas i dyrtidstillägg åt Skansens personal. Denna summa utgör i dyrtidstillägg 100 procent å utgående löner. Museet komme sedan att av egna medel tillskjuta så stort belopp, som kan bli erforderligt för att Skansens personal skulle kunna komma i åtnjutande av dyrtidstillägg och dyrtidshjälp efter de grunder, som komma att gälla för statens befattningshavare.

De uppgifter och för museet gällande lönestat, vilka av mig införskaffats genom museets ekonomichef, kommer jag att tillställa vederbörande utskott.

På grund av det anförda får jag anhålla,

att riksdagen måtte besluta att till förstärkande av det utav riksdagen för år 1919 till nordiska museet anvisade anslag å 120,000 kronor till nämnda museum anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 195,700 kronor att, på de villkor Kungl. Maj:t föreskriver, utgå till nordiska museets nämnd för beredande av dyrtidstillägg och dyrtidshjälp för år 1919 åt museets personal.

Stockholm den 12 april 1919.

Helge Bäcklund.

I motionen instämma:

Ernst Eriksson
i Stockholm.

Ernst Andersson
i Stockholm.

